

Samenwerkend Toezicht Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Uitkomsten verbeterpunten toezichtonderzoek Delft

Aanpak: Team Jeugd en het Sociaal Team
(2013: Gezinscoaching)

Juni 2015

Samenwerkend Toezicht Jeugd (STJ) verstaat onder een gezin met geringe sociale redzaamheid een gezin met chronische problemen op meerdere leefgebieden (minimaal vier), waarvan de ouders niet in staat zijn deze problemen zelf op te lossen.

Kinderen van dat gezin lopen hierdoor permanent risico's en/of ondervinden problemen. Het gezin kent vaak een historie van – vastgelopen – hulpverleningstrajecten die niet tot het gewenste resultaat hebben geleid.

- Gezin: omvat één of meerdere ouders, één of meerdere kinderen;
- Chronisch: de problematiek is blijvend, maar kan wel in intensiteit fluctueren;
- Leefgebieden: gezin, wonen, werk, inkomen, gezondheid, onderwijs en veiligheid.

Inleiding

In 2013 heeft STJ in Delft de aanpak Gezinscoaching op beleidsniveau getoetst aan de hand van het toetsingskader GGSR.

Het toetsingskader GGSR bestaat uit vijf thema's voor verantwoordelijke zorg en ondersteuning voor gezinnen met een geringe sociale redzaamheid. De vijf thema's zijn:

- **Toeleiding:** gezinnen zijn in beeld en worden bereikt met de aanpak
- **Gezin centraal:** de aanpak stelt het gezin en zijn sociale netwerk centraal
- **De aanpak:** de aanpak is planmatig, samenhangend en vasthoudend en de regisseur¹ is toegerust
- **Samenwerking:** er moet goede samenwerking zijn tussen de instanties die bij een gezin betrokken zijn
- **Continu:** indien nodig moeten zorg en ondersteuning langdurig kunnen worden ingezet, in wisselende aard en intensiteit

Ontwikkeling 2014

Op 11 februari 2015 heeft de gemeente aan STJ gepresenteerd op welke wijze de verbeterpunten uit de factsheet *Uitkomsten toezichtonderzoek Delft* op beleidsniveau zijn opgepakt.

De aanpak Gezinscoaching is per 1 januari 2015 opgegaan in het Team Jeugd en het Sociaal Team. Als een gezin met kinderen tot 23 jaar hulp en ondersteuning nodig heeft wordt deze geholpen door het Team Jeugd. Als een gezin kampt met zeer complexe problemen en intensieve zorg en ondersteuning nodig hebben op meerdere leefdomeneinen wordt het gezin geholpen door één van de coaches uit het Sociaal Team.

De coach maakt een analyse van de problemen, maakt een aanpak voor het hele gezin en stemt de zorg op elkaar af zodat er zo min mogelijk hulpverleners in het huishouden actief zijn. De coaches werken generalistisch en verlenen zoveel mogelijk hulp zelf. Indien nodig worden andere coaches uit het team betrokken bij de zorg en ondersteuning aan het gezin, iedere coach heeft een eigen specialisme. Bij het hulptraject wordt nadrukkelijk gekeken wat de gezinsleden of hun netwerk zelf kunnen bijdragen. Het Sociaal Team bestaat uit professionals van de GGZ, MEE, Jeugdbescherming West (de medewerker van Jeugdbescherming West is overgenomen door de huidige Stojah², en er werkt ook één medewerker vanuit de oude Toegang BJZ (nu ook Stojah)), Careyn, Kwadraad, Jeugdformaat, Ipse de Bruggen, Steunpunt Huiselijk Geweld, Brijder, Pallier, Samenwerkingsverband VO/ passend onderwijs en de gemeente (Jongerenloket, werk & inkomen en Werkse!). Het Team Jeugd bestaat uit professionals van de GGZ, MEE, Kwadraad, JGZ, Stojah, Jeugdformaat, Ipse de Bruggen, Careyn en gemeente (Jongerenloket). Alle coaches werken volgens een 'inleencontract'. De coaches worden gezamenlijk getraind in een triage methodiek (GIZ), wrap around care, Partnering of Savety, toepassen van dwang en drang en volgen hiernaast scholing bij hun moederorganisaties om hun specialistische kennis op peil te houden.

Delft is op basis van dit toezichtonderzoek op beleidsniveau geselecteerd voor het toezichtonderzoek op casusniveau. STJ heeft hierover in juli 2014 gerapporteerd in de 'Nota van Bevindingen Delft, aanpak Gezinscoaching'. De gemeente Delft is aan de slag gegaan met de verbeterpunten die STJ op casusniveau heeft geconstateerd. In de zomer van 2015 zal de gemeente worden gevraagd STJ te laten weten op welke manier dit is gebeurd en met welke resultaten.

Het overzicht op de volgende pagina's geeft weer of de verbeterpunten uit 2013 zijn opgepakt, en zo ja, op welke wijze dit is gebeurd. Dit overzicht gaat alleen in op de verbeterpunten die STJ in 2013 heeft benoemd, de punten waarop de aanpak al in 2013 een ✓ scoorde zijn niet opnieuw getoetst.

¹ Bij de aanpak Gezinscoaching geldt de gezinscoach als de regisseur.

² Stichting Tijdelijke Ondersteuning Jeugdhulp en AMHK Haaglanden (Veilig Thuis).

Uitkomsten verbeterpunten

Aanpak		
Indicator	2013	2014
De netwerkpartners hebben gezamenlijke doelen geformuleerd ten aanzien van de aanpak van GGSR	X De netwerkpartners formuleren onafhankelijk van elkaar verschillende doelen met eigen accenten. Een netwerkpartner legt het accent op het opgroei- en opvoedklimaat, een ander benadrukt het streven naar het teruggeven van de eigen zelfstandigheid van het gezin en de derde netwerkpartner streeft als doel na een hulp-aanbod te organiseren.	– STJ heeft dit punt niet kunnen (her)toetsen op beleidsniveau, omdat de netwerkpartners in 2014 niet zijn bevestigd. Uit het onderzoek op casus-niveau wordt duidelijk dat de gezinnen die in de aanpak komen alle kampen met zware, complexe problemen en dat in de praktijk de juiste gezinnen in de aanpak terecht komen.
De doorzettingsmacht voor de regisseur is geregeld. De regisseur is voldoende toegerust om zijn functie uit te oefenen	X De gezinscoach heeft geen doorzettingsmacht en lijkt onvoldoende toegerust om zijn/haar functie te kunnen uitvoeren. Zo is er geen maximale caseload afgesproken en is er niet omschreven wat je als gezinscoach allemaal moet kunnen om de taken die zijn omschreven te kunnen uitvoeren.	✓ De coaches hebben de bevoegdheid zorg in te zetten en af te sluiten naar gelang zij nodig achten in overleg met het gezin. Lukt dit niet omdat een zorgaanbieder dit niet wil dan gaat zij het gesprek aan met die zorgaanbieder om de zienswijze van die partij goed te checken. Blijft het teamlid van mening dat het toch beter is om de zorg van de zorgaanbieder (tijdelijk) te stoppen en de zorgaanbieder accepteert dit niet, dan schaal zij op naar de teamleider (voorheen de zorgregisseur). De teamleider bespreekt dat de zaak met de leidinggevende van de zorgaanbieder. Er is geen maximale caseload bij team Jeugd. De coaches geven het zelf aan als hun caseload vol zit. Hier is voor gekozen omdat de maximum van de caseload van een coach van tijd tot tijd verschilt. De zorg en ondersteuning die een coach biedt kan bestaan uit waakvlamcontact tot intensieve begeleiding. Bij het Sociaal Team is er een maximale caseload van 20 gezinnen per fte. Alle coaches voldoen aan een, door de gemeente opgesteld, competentieprofiel. De huidige coaches zijn bij het vormen van de teams aangedragen door de moederorganisaties. Hierna heeft een matchingsproces en een assessment plaatsgevonden.
Uitgangspunt bij de aanpak is dat het gezin niet wordt losgelaten	X De aanpak gezinscoaching beschikt niet over dwang of drangmiddelen. Dit geven ook twee van de drie netwerkpartners aan. Het gezin kan zelf besluiten de zorg te stoppen. De gemeente geeft aan de gezinscoaching / zorgcoördinatie elders te beleggen als een gezin niet wil meewerken. Als er echt zorgen zijn omdat het gezin hulp afhoudt dan wordt er een AMK- of raads-melding via Bureau Jeugdzorg gedaan.	✓ De gemeente Delft heeft samen met de gemeente Rijswijk onderzocht op welke wijze drang en dwang kan worden ingebed in het ontwerp van het lokale sociale domein van jeugdzorg, onderwijs, werk en inkomen, gezondheid en veiligheid en wonen. De gemeenten zijn een leertraject gestart waarbij de lokale teams op verschillende manieren kennis maken met drang en dwang en de toepassing daarvan. Het leertraject vindt plaats tot en met mei 2015 en bestaat uit een leerplan van 8 tot 10 scholingsbijeenkomsten, aangeboden door Jeugd-bescherming West. In het sociaal team maakt drang en dwang al integraal onderdeel uit van het team.

Vervolg uitkomsten verbeterpunten

Samenwerking		
Indicator	2013	2014
De netwerkpartners geven hun medewerkers de bevoegdheid om beslissingen te nemen over de intensieve zorg en ondersteuning voor de gezinnen	X De netwerkpartners geven hun medewerkers geen formele beslissingsbevoegdheid en moeten met betreffende netwerkpartner de zorg afstemmen voor de gezinnen.	✓ De coaches hebben de bevoegdheid zorg in te zetten en af te sluiten naar gelang zij nodig achten in overleg met het gezin. Zie ook indicator 'De doorzettingsmacht voor de regisseur is geregeld. De regisseur is voldoende toegerust om zijn functie uit te oefenen'.

Continu		
Indicator	2013	2014
Netwerkpartners zorgen voor beschikbaarheid van zorg en ondersteuning voor de gezinnen binnen de aanpak	X In Delft is er een wachtlijst voor indicatie-besluiten en wachtlijsten voor geïndiceerde hulp die de zorg vertragen.	✓ De gemeente Delft heeft geen afspraken met netwerkpartners over de beschikbaarheid van zorg en ondersteuning. Wel is er voor gekozen om bepaalde specialistische zorg aan de teams toe te voegen. Er waren veel wachtlijsten voor GGZ-hulp. Door het toevoegen van een professional uit de GGZ hoopt de gemeente minder afhankelijk te zijn van instellingen. Ook heeft de gemeente een aantal contracten afgesloten met zelfstandigen, om zo de mogelijkheden voor het invliegen van specialistische hulp te vergroten. Voor de gehele toegang van Delft (het sociaal team, team jeugd, het participatieteam en het Wmo-team) is er een flexibele schil van 5% ingebouwd. Mocht de voorziene zorgvraag toch uitstijgen boven deze 5% dan heeft de gemeente Delft een reserve voorziening getroffen waaruit volgens bepaalde criteria geput kan worden. Deze reserve voorziening staat nu wel onder druk vanwege het feit dat de gemeente onder preventief toezicht van de provincie staat.